https://doi.org/10.15388/SMVK.2026

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO *LXXVIII* KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė
Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė
Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026
© Vilniaus universitetas, 2026

MAISTO NETOLERAVIMAS IR ALERGIJOS: MADA, AR VISUOMENĖS SVEIKATOS PROBLEMA?

Autorės. Eglė ŽYGYTĖ, Aušrinė VIZGAITYTĖ, II kursas.

Vadovė. Dr. Jelena STANISLAVOVIENĖ, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Visuomenės sveikatos katedra.

Tikslas. Įvertinti maisto alergijų ir netoleravimo paplitimą bei jų įtaką žmonių kasdieniams gyvenimo įpročiams.

Metodai. Tyrimas atliktas 2025 metų lapkričio mėnesį, naudojant kiekybinį metodą – anketinę anoniminę apklausą (per internetinę platformą Google Forms). Tyrimo respondentai buvo pasiekti per tokias platformas kaip Messenger ar Facebook. Klausimyne buvo pateikiami 4 demografiniai, 8 apie alergijas ir 8 apie alergijų poveikį socialiniam gyvenimui klausimai. Rezultatai bus pateikiami absoliučiais skaičiais ir procentais.

Rezultatai. Apklausos rezultatai parodė, kad maisto alergijos ar netoleravimai pasireiškia 41,8% respondentų, 12,1% nėra tikri dėl savo būklės, o 46,2% nesusiduria su šiomis problemomis. Tyrimo metu pastebėta, kad maisto alergijos ir netoleravimai dažniau pasitaiko vyrams (4% daugiau nei moterims). Dažniausiai pasitaikančios alergijos ar netoleravimai susiję su pieno/laktozės vartojimu (47,8%), taip pat su tam tikrais vaisiais ir daržovėmis (39,1%). Pirmieji simptomai daugeliui respondentų pasireiškė vaikystėje (39,1%) arba paauglystėje (50%), o dažniausiai fiksuojami simptomai buvo pilvo pūtimas (61,7%) ir odos bėrimai (51,1%). Dauguma respondentų, turinčių alergijas ar netoleravimą, atliko medicininius tyrimus, tokius kaip kraujo ar odos mėginiai (55%), ir simptomus dažniausiai mažina vengdami tam tikrų produktų (87%). Taip pat pastebėta, kad didesnės dalies atsakiusiųjų artimieji taip pat yra alergiški arba netoleruoja tam tikrų maisto produktų (50%). Nors maisto alergijos ir netoleravimai yra gana paplitę, jie nedaro didelės įtakos respondentų socialiniam gyvenimui ar pirkimo įpročiams parduotuvėse, tačiau dažniausiai lemia tam tikrų produktų ribojimą kasdienėje mityboje.

Išvados. Tyrimo rezultatai rodo, kad maisto alergijos ir netoleravimai yra paplitusi problema tarp Lietuvos gyventojų. Tai nėra tik mada, nes daugelis respondentų yra atlikę medicininius tyrimus, patvirtinančius jų būklę. Nors šios būklės gana dažnos, jos neturi didelės įtakos gyvenimo įpročiams, nes viešosios įstaigos prisitaikė prie žmonių, turinčių maisto alergijas ar netoleravimus.

Raktažodžiai. Maisto netoleravimas; maisto alergija.